

**İktisadi işletmesi olan derneklerin tutacakları defterler ile iktisadi işletmede çalışanların giderlerinin iktisadi işletmeye gider olarak kaydedilip edilmeyeceği hk.**

|                   |                                       |
|-------------------|---------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                                |
| <b>Kanun</b>      | KURUMLAR VERGİSİ KANUNU               |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.20.15.02-MUK-2010-23-392 |
| <b>Tarih</b>      | 14.11.2011                            |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı : B.07.1.GİB.4.20.15.02-MUK-2010-23-392

14/11/2011

Konu : İktisadi işletmesi olan derneklerin defter kaydı

İlgide kayıtlı dilekçenizde, iktisadi işletmeler tarafından elde edilecek gelirlerin iktisadi işletme yevmiye defterine mi yoksa dernek gelir gider defterine mi kaydedileceği ile iktisadi işletmede çalışan satış elemanlarının yemek, konaklama giderlerinin iktisadi işletmeye gider olarak kaydedilip kaydedilmeyeceği hususlarında bilgi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, dernek ve vakıflar kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmamakla birlikte, aynı maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında dernek veya vakıflara ait veya tabi olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve

kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu; bu maddenin altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dernekler tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, dernek tüzel kişiliğine bağlı iktisadi işletme oluşturacak ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

Anılan Kanunun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş olup 8 inci maddesinde "İndirilecek giderler", 10 uncu maddesinde ise "Diğer indirimler" başlığı altında kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecek giderler sayılmıştır.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "İndirilecek giderler" başlıklı 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iâşe ve ibate giderlerinin, tedavi ve ilaç giderlerinin, sigorta primleri ve emekli aidatlarının (bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardımsandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla), 27 nci maddede yazılı giyim giderlerinin ve (4) numaralı bendinde ise seyahatmaksadının gerektirdiği süreye maksur olmak şartıyla işle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderlerinin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Defter Tutacaklar" başlıklı 172 nci maddesinde "Aşağıda yazılı gerçek ve tüzel kişiler bu kanunun esaslarına göre defter tutmaya mecburdurlar:

1. Ticaret ve sanat erbabı;
2. Ticaret şirketleri;
3. İktisadi kamu müesseseleri;
4. Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler;
5. Serbest meslek erbabı;
6. Çiftçiler.

İktisadi kamu müesseseleriyle dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler defter tutma bakımındantüccarların tabi oldukları hükümlere tabidirler." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, derneğimize ait iktisadi işletmenin Vergi Usul Kanunu kapsamında defter tutmaya mecbur gerçek ve tüzel kişiler arasında sayılması nedeniyle defter tutma mecburiyeti bulunmakta olup, iktisadi işletmeniz tarafından elde edilecek gelirlerin iktisadi işletmenin yevmiye defterine kaydedilmesi gerekmektedir. Ayrıca iktisadi işletmenizin kurumlar vergisi mükellefi olması nedeniyle kurum kazancının tespitinde Kurumlar Vergisi Kanunu ile Gelir Vergisi Kanununun yukarıda sayılan hükümleri çerçevesinde işletmenizde çalışan hizmetli ve işçilere ait yemek ve konaklama giderlerini indirim konusu yapabileceğiniz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026